

Věc C-123/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

1. března 2023

Předkládající soud:

Verwaltungsgericht Minden (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

28. října 2022

Žalobci:

N. A. K.

E. A. K.

Y. A. K.

Žalovaná:

Spolková republika Německo

[omissis]

**VERWALTUNGSGERICHT MINDEN (SPRÁVNÍ SOUD V MINDENU,
Německo)**

Usnesení

[omissis]

V soudním řízení správním

1. paní N. A. K.,
2. nezletilého dítěte E. A. K.,
3. nezletilého dítěte Y. A. K.,

druhá žalobkyně a třetí žalobce jsou zastoupeni svou matkou, první žalobkyní,

žalobců,

[*omissis*]

proti

Spolkové republice Německo, zastoupené Bundesministerium des Innern (spolkové ministerstvo vnitra, Německo), které je samo zastoupeno Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky, Německo),
[*omissis*]

žalované,

ve věci práva na azyl (Pásmo Gazy)

zde: předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce
Soudnímu dvoru Evropské unie

1. senát Verwaltungsgericht Minden (správní soud v Mindenu)

na základě ústního jednání konaného dne 28. října 2022

[*omissis*]

[*omissis*] [složení senátu]

rozhodl takto:

[*omissis*] [procesní záležitosti]

Soudnímu dvoru Evropské unie se k rozhodnutí předkládá následující předběžná otázka:

Musí být čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32/EU ve spojení s čl. 2 písm. q) této směrnice vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle které je třeba žádost o mezinárodní ochranu podanou v tomto členském státě odmítnout jako nepřípustnou, pokud byla žádost o mezinárodní ochranu, která byla předtím podána v jiném členském státě, tímto jiným členským státem pravomocně zamítnuta jako neopodstatněná?

Odůvodnění:

- 1 A. Žalobci jsou Palestinci bez státní příslušnosti z Pásmu Gazy. Podle rodných listů, které předložili, se první žalobkyně narodila dne 28. ledna 1985, druhá žalobkyně dne 24. prosince 2012 a třetí žalobce dne 4. ledna 2015. Podle svého tvrzení žalobci do Spolkové republiky Německo přicestovali dne 11. listopadu 2019 a dne 15. listopadu 2019 projevíli úmysl požádat o azyl. Spolkový úřad pro

migraci a uprchlíky (dále jen „Spolkový úřad“) jejich formální žádosti o azyl zaevidoval dne 22. listopadu 2019.

- 2 První žalobkyně při svých pohovorech uvedla, že Pásmo Gazy se svými dětmi opustila v roce 2018 a vydala se mimo jiné přes Španělsko a Belgie do Německa. V Pásmu Gazy byly ona a její děti z důvodu politické činnosti jejího manžela pronásledovány hnutím Hamás. Mimoto ji její rodiče chtěli donutit k tomu, aby své děti předala rodině manžela a sama se vrátila do domácnosti rodičů. V Belgii žily přibližně jeden rok a podaly žádosti o mezinárodní ochranu. Její manžel již delší dobu žije ve Spolkové republice Německo.
- 3 Manžel první žalobkyně a otec druhé žalobkyně a třetího žalobce do Spolkové republiky Německo přicestoval již v roce 2014. Jeho žádost o mezinárodní ochranu byla pravomocně zamítnuta rozhodnutím ze dne 31. března 2017, a to pod pohrůzkou vyhoštění do Pásmu Gazy.
- 4 Nahlédnutí Spolkového úřadu do systému Eurodac vedlo u první žalobkyně ke zjištění shody kategorie 1 pro Španělsko a Belgie. Žádost Spolkového úřadu o přijetí zpět předložená španělským orgánům byla zamítnuta dopisem ze dne 28. listopadu 2019. Belgické orgány nebyly o přijetí zpět požádány.
- 5 Na žádost Spolkového úřadu o informace zaslano belgickým orgánům tyto orgány dopisem ze dne 5. března 2021 odpověděly v tom smyslu, že žádost první žalobkyně o mezinárodní ochranu ze dne 21. srpna 2018 byla dne 5. července 2019 zamítnuta na základě posouzení skutečností uváděných jako důvod pro udělení azylu a proti tomuto rozhodnutí nebyl podán žádný opravný prostředek. Podle dokumentů, které Spolkovému úřadu zaslaly belgické orgány, se zamítnutí žádosti zakládalo mimo jiné na tom, že nebylo věrohodně doloženo, že první žalobkyni v zemi jejího původu hrozí pronásledování, resp. vážná újma. Při svém návratu do Pásmu Gazy podle nich může využít podpory Agentury OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East, dále jen „UNRWA“).
- 6 Rozhodnutím ze dne 25. května 2021 Spolkový úřad odmítl žádosti žalobců o azyl jako nepřipustné, konstatoval, že nejsou naplněny důvody bránící vyhoštění podle § 60 odst. 5 a odst. 7 první věty Aufenthaltsgesetz (zákon o pobytu cizinců, dále jen „AufenthG“) a pohrozil žalobcům vyhoštěním do Pásmu Gazy. Jako odůvodnění Spolkový úřad v podstatě uvedl následující: Podle § 71a odst. 1 Asylgesetz (azylový zákon, dále jen „AsylG“) nelze vést další azylové řízení. Azylové řízení, které žalobci vedli v Belgii, skončilo bez úspěchu. Důvody pro obnovu řízení podle § 51 odst. 1 až 3 Verwaltungsverfahrensgesetz (zákon o správním řízení, dále jen „VwVfG“) nebyly naplněny. Nezměnil se skutkový ani právní stav, ani žalobci nepředložili nové důkazy.
- 7 Žalobci proti tomuto rozhodnutí dne 9. června 2021 podali žalobu. Jako odůvodnění v podstatě uvádějí toto: Jako osamělé, resp. rozvedené ženě první

žalobkyni v Pásmu Gazy hrozí závažná diskriminace. Zejména je ve společnosti legitimizováno násilí na ženách a je omezen přístup ke zdravotní péči, resp. práci. Mimoto si vzhledem k nejisté situaci panující v Pásmu Gazy nebudou moci zajistit prostředky na základní životní potřeby. Zohlednit je třeba i nepříznivý dopad skutečnosti, že v Pásmu Gazy neexistuje rodinná podpora. Nelze očekávat ani dostatečnou podporu ze strany UNRWA. Tyto okolnosti státní orgány v Belgii neprozkoumaly s dostatečnou důkladností. Nehledě na to je pro ně *de facto* nemožné vrátit se do Pásmu Gazy a opětovně se uchýlit pod ochranu UNRWA. S ohledem na výše uvedené jim jakožto Palestincům bez státní příslušnosti musí být v souladu s § 3 odst. 3 AsylG a čl. 1 oddílu D Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženevská úmluva o uprchlících, dále jen „Ženevská úmluva“) přiznáno postavení uprchlíka (tzv. ochrana *ipso facto*).

- 8 Usnesením ze dne 31. srpna 2021 [*omissis*] předkládající soud přiznal žalobě proti pohružce vyhoštěním obsažené v napadeném rozhodnutí odkladný účinek a v podstatě to odůvodnil tím, že na základě úvah Evropské komise (dále jen „Komise“) týkajících se pojmu „následná žádost“ uvedených ve věci C-8/20, kterými se Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v tomto řízení blíže nezabýval, panují vážné pochybnosti o tom, zda je § 71a AsylG slučitelný s unijním právem.
- 9 B. Řízení se přerušuje a Soudnímu dvoru se na základě článku 267 SFEU předkládá žádost o rozhodnutí o předběžné otázce uvedené ve výroku [tohoto usnesení], která se týká čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60, tzv. druhá procedurální směrnice, dále jen „směrnice 2013/32/EU“) ve spojení s čl. 2 písm. q) této směrnice. Předložená otázka je relevantní pro rozhodnutí v projednávané věci a vyžaduje objasnění ze strany Soudního dvora.
- 10 I. Vnitrostátní právní stav je následující:
- 11 1. Podá-li cizinec žádost o azyl poté, co řízení o udělení azylu v bezpečné třetí zemi (§ 26a AsylG), pro kterou platí právní předpisy Evropského společenství o příslušnosti k vedení řízení o udělení azylu, skončilo bez úspěchu, hovoří vnitrostátní právo o druhé žádosti (*Zweit Antrag*) (§ 71a odst. 1 AsylG). Posouzení druhé žádosti probíhá – stejně jako posouzení následné žádosti (§ 71 odst. 1 AsylG) – ve dvou fázích: První fáze se týká otázky, zda je třeba vést další azylové řízení (§ 71a odst. 1 AsylG). Podmínky, při jejichž splnění je nutno vést další azylové řízení, vyplývají – v rozsahu, v jakém je to relevantní v tomto řízení – z § 51 odst. 1 a 2 VwVfG. Pokud neexistuje žádný důvod pro vedení dalšího azylového řízení, odmítne se druhá žádost jako nepřípustná (§ 29 odst. 1 bod 5 AsylG); v takovém případě se odchýlně od § 31 odst. 2 AsylG dále nezkoumají důvody, které žadatel uvedl jako vysvětlení toho, proč se v zemi svého původu obává pronásledování nebo závažné újmy, nýbrž existence důvodů bránících vyhoštění stanovených vnitrostátním právem (§ 31 odst. 3 AsylG). Řízení o druhé žádosti tím je – s výhradou případného soudního přezkumu – skončeno. Pokud naopak existuje důvod pro vedení dalšího azylového řízení, je druhá žádost

přípustná a příslušný orgán musí ve druhé fázi posoudit, zda je žadateli třeba přiznat mezinárodní ochranu.

- 12 Rozdíl mezi následnou (§ 71 odst. 1 AsylG) a druhou (§ 71a odst. 1 AsylG) žádostí spočívá v tom, že první azylové řízení bylo v případě následné žádosti vedeno v Německu a v případě druhé žádosti v bezpečné třetí zemi.

Viz předkládací usnesení [Verwaltungsgericht] Schleswig[-Holstein] (správní soud spolkové země Šlesvicko-Holštýnsko, Německo, dále jen „VG Schleswig“) ze dne 16. srpna 2021, 9 A 178/21, ECLI:DE:VGSH:2021:0816.9A178.21.00, bod 20.

- 13 Smyslem a účelem § 71a AsylG je postavit druhou žádost na roveň následné žádosti a tím [i] rozhodnutí třetí země o azylu na roveň rozhodnutí Spolkového úřadu o azylu.

Viz BT-Drs. 12/4450, s. 27; rozsudek [Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo, dále jen „BVerwG“)] ze dne 14. prosince 2016, 1 C 4.16, ECLI:DE:BVerwG:2016:141216U1C4.16.0, bod 30.

- 14 Na základě dosavadní judikatury Soudního dvora je nesporné, že § 71a odst. 1 AsylG se nepoužije, pokud daná třetí země není členským státem Evropské unie

– viz rozsudek Soudního dvora ze dne 20. května 2021, [L. R. (Žádost o azyl zamítnutá Norskem),] C-8/20, ECLI:EU:C:2021:404, bod 31 a násl. –

- 15 nebo se sice jedná o členský stát, ale tento stát není vázán směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9, tzv. kvalifikační směrnice, dále jen „směrnice 2011/95/EU“).

Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2022, [Bundesrepublik Deutschland (Žádost o azyl zamítnutá Dánskem),] C-497/21, ECLI:EU:C:2022:721, bod 36 a násl.

- 16 Naopak otázku, zda lze pojem „následná žádost“ uvedený v čl. 2 písm. q) a čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32/EU použít napříč členskými státy, Soudní dvůr doposud výslovně ponechal nezodpovězenou.

Viz rozsudky Soudního dvora ze dne 20. května 2021, C-8/20, ECLI:EU:C:2021:404, body 30 a 40, jakož i ze dne 22. září 2022, C-497/21, ECLI:EU:C:2022:721, body 36 a 46.

- 17 Tato otázka vyvstává ve dvou odlišných situacích: V první situaci příslušný orgán jiného členského státu meritorně posoudil a pravomocně zamítl žádost o azyl, která tam byla podána. Tato situace je předmětem tohoto řízení. Ve druhé situaci příslušný orgán jiného členského státu rozhodl o zastavení azylového řízení vedeného v tomto jiném členském státě, protože žadatel odstoupil od své žádosti.

Tato situace je předmětem dalšího řízení, které předkládající soud Soudnímu dvoru ještě předloží k rozhodnutí o předběžné otázce.

18 2. Příslušná vnitrostátní ustanovení znějí:

19 § 26a AsylG (Bezpečné třetí země)

20 [...]

(2) Mimo členské státy Evropské unie jsou bezpečnými třetími zeměmi země uvedené v příloze I. [...]

21 § 29 AsylG (Nepřípustné žádosti)

22 (1) Žádost o azyl je nepřipustná, pokud

23 [...]

24 5. se v případě následné žádosti ve smyslu § 71 nebo druhé žádosti ve smyslu § 71a nevede další azylové řízení.

25 [...]

26 § 31 AsylG (Rozhodnutí Spolkového úřadu o žádostech o azyl)

27 [...]

28 (2) V rozhodnutích o přípustných žádostech o azyl a podle § 30 odst. 5 je třeba výslovně určit, zda se cizinci přiznává postavení uprchlíka, nebo doplňková ochrana a zda se mu přiznává právo na azyl. [...]

29 (3) V případech uvedených v odstavci 2 a v rozhodnutích o nepřipustných žádostech o azyl je třeba určit, zda jsou splněny podmínky stanovené v § 60 odst. 5 nebo 7 zákona o pobytu cizinců. [...]

30 § 71 AsylG (Následná žádost)

31 (1) Podá-li cizinec po zpětvzetí nebo pravomocném zamítnutí předchozí žádosti o azyl další žádost o azyl (následná žádost), vede se další azylové řízení pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 51 odst. 1 až 3 zákona o správním řízení; k posouzení je příslušný Spolkový úřad. [...]

32 § 71a AsylG (Druhá žádost)

33 (1) Podá-li cizinec na spolkovém území žádost o azyl (druhou žádost) poté, co řízení o udělení azylu v bezpečné třetí zemi (§ 26a), pro kterou platí právní předpisy Evropského společenství o příslušnosti k vedení azylového řízení nebo se kterou o tom Spolková republika Německo uzavřela mezinárodní smlouvu, skončilo bez úspěchu, vede se další azylové řízení pouze tehdy, pokud je k vedení

azylového řízení příslušná Spolková republika Německo a jsou splněny podmínky stanovené v § 51 odst. 1 až 3 zákona o správním řízení; k posouzení je příslušný Spolkový úřad.

34 [...]

35 § 51 VwVfG (Obnova řízení)

36 (1) Správní orgán na žádost dotčené osoby rozhodne o zrušení nebo změně správního aktu, který již nelze napadnout, pokud

37 1. po vydání správního aktu nastala změna skutkového nebo právního stavu, na kterém se zakládá, ve prospěch dotčené osoby;

38 2. jsou k dispozici nové důkazy, na jejichž základě by bylo vydáno rozhodnutí příznivější pro dotčenou osobu;

39 3. [...]

40 (2) Žádost je přípustná, pouze pokud se dotčená osoba nemohla důvodu pro obnovu bez hrubého zavinění dovolat v předchozím řízení, zejména pomocí opravného prostředku.

41 II. Otázka uvedená ve výroku tohoto usnesení vyžaduje objasnění, a pokud jde o první žalobkyni, je relevantní pro rozhodnutí v této věci. Pokud jde o druhou žalobkyni a třetího žalobce, Spolkovému úřadu se doposud nepodařilo zjistit, zda v Belgii rovněž podali žádosti o azyl a zda tyto žádosti byly popřípadě taktéž zamítnuty. Tuto otázku bude třeba vyjasnit ve vnitrostátním řízení.

42 Na základě dosavadního stavu věci a řízení jsou splněny podmínky, které § 71a odst. 1 AsylG stanoví pro odmítnutí žádosti první žalobkyně o azyl jako nepřipustné (oddíl 1.). Nastolenou otázku nelze zodpovědět ani jako *acte claire* (oddíl 2.). V důsledku toho by na základě vnitrostátního práva bylo třeba žalobu proti bodu 1 [výroku] napadeného rozhodnutí ve vztahu k první žalobkyni odmítnout. Naproti tomu, pokud by § 71a odst. 1 AsylG nebyl slučitelný s unijním právem, a tudíž by ho nebylo možno použít, bylo by třeba napadené rozhodnutí, pokud jde o první žalobkyni, zrušit. V tomto případě by Spolkový úřad musel z úřední povinnosti posoudit, zda je první žalobkyni třeba přiznat mezinárodní ochranu.

43 1. Podmínky stanovené v § 29 odst. 1 bodě 5 druhé alternativě a § 71a odst. 1 AsylG pro odmítnutí žádosti první žalobkyně o azyl jako nepřipustné jsou splněny. Azylové řízení vedené v jiném členském státě skončilo bez úspěchu, protože belgické orgány žádost první žalobkyně o azyl zamítly rozhodnutím ze dne 5. července 2019 a ona proti tomuto rozhodnutí nepodala opravný prostředek. Spolkový úřad rozhodnutím, že posoudí žádost žalobců o azyl, využil svého diskrečního práva (čl. 17 odst. 1 nařízení 604/2013); nejpozději na základě tohoto rozhodnutí se žalovaná stala příslušnou pro vedení jejich azylových řízení.

- 44 Podmínky pro vedení dalšího azylového řízení nejsou na základě dosavadního stavu věci a řízení splněny. Zejména nedošlo k podstatné změně skutkového ani právního stavu ve prospěch první žalobkyně. Na základě výkladu § 51 odst. 1 bodu 1 VwVfG, který je v souladu s unijním právem, je třeba mít za to, že o takovou změnu se jedná v případě, že se objevily nebo byly předloženy nové skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost přiznání mezinárodní ochrany první žalobkyni.

Viz rozsudek [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 21. června 2022, 1 K 2351/20.A, ECLI:DE:VGMI:2022:0621.1K2351.20A.00, databáze juris, bod 31 a násl.; usnesení [Verwaltungsgericht] Köln (správní soud v Kolíně nad Rýnem, Německo) ze dne 3. srpna 2022, 20 L 800/22.A, ECLI:DE:VGK:2022:0803.20L800.22A.00, databáze juris, bod 18 a násl.

- 45 „Nové“ ve smyslu čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32/EU jsou nejen takové skutečnosti nebo zjištění, k nimž došlo po pravomocném skončení řízení o dřívější žádosti o mezinárodní ochranu, ale i skutečnosti nebo zjištění, které existovaly již před skončením tohoto řízení, ale žadatel je tehdy neuvedl.

Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 9. září 2021, C-18/20, ECLI:EU:C:2021:710, bod 44.

- 46 K novým zjištěním a skutečnostem je však třeba přihlídnout pouze v případě, že se žadatel těchto skutečností nebo zjištění nemohl bez hrubého zavinění dovolat v prvním [správním] řízení nebo v na něm navazujícím soudním řízení. Vyplyvá to z výslovného odkazu na § 51 odst. 2 VwVfG uvedeného v § 71 odst. 1 AsylG, jehož prostřednictvím vnitrostátní zákonodárce v souladu s unijním právem využil diskreční pravomoci, kterou mu přiznává čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32/EU.

Viz usnesení [Verwaltungsgericht] Düsseldorf (správní soud v Düsseldorfu) ze dne 24. ledna 2022, 1 L 34/22.A, ECLI:DE:VGD:2022:0124.1L34.22A.00, databáze juris, bod 6 a násl.; rozsudek [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 21. června 2022, 1 K 2351/20.A, ECLI:DE:VGMI:2022:0621.1K2351.20A.00, databáze juris, bod 34 a násl.

- 47 Ustanovení § 71 odst. 1 první věty AsylG a § 51 odst. 2 VwVfG jsou s unijním právem v souladu i v ostatních ohledech. Skutečnost, že se znění § 51 odst. 2 VwVfG („hrubé zavinění“) odchyluje od čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32/EU („vlastní zavinění“), tomu není na překážku. Prvně uvedené ustanovení žadatele zvýhodňuje, a proto mu z hlediska unijního práva nelze nic vytknout (článek 5 směrnice 2013/32/EU).

Viz rozsudky [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 10. února 2022, 2 K 41/19.A, ECLI:DE:VGMI:2022:0210.2K41.19A.00, databáze juris, bod 45 a násl.,

a ze dne 21. června 2022, 1 K 2351/20.A, ECLI:DE:VGMI:2022:0621.1K2351.20A.00, databáze juris, bod 34 a násl.

- 48 S ohledem na výše uvedené první žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti ani zjištění, které mají za následek vedení dalšího azylového řízení. Pokud jde o to, že se za účelem odůvodnění své žádosti o azyl dovolává faktických událostí, které se odehrály před jejím vycestováním z Pásma Gazy, není zřejmé, z jakých důvodů jí bylo bez hrubého zavinění zabráněno v tom, aby tyto okolnosti uvedla v rámci azylového řízení vedeného v Belgii nebo v soudním řízení navazujícím na toto řízení. Pokud jde o to, že první žalobkyně argumentuje postavením žen v Pásmu Gazy, tamějšími životními podmínkami, schopnosti UNRWA podporovat tamní obyvatelstvo, jakož i možností návratu do Pásma Gazy, není zřejmé, že v tomto ohledu mezitím došlo ke změně situace. Ohledně tvrzeného rozvodu první žalobkyně s jejím manželem (a otcem druhé žalobkyně a třetího žalobce) není na základě stávajícího stavu věci a řízení zřejmé, do jaké míry tato okolnost podstatně zvyšuje pravděpodobnost přiznání mezinárodní ochrany první žalobkyni.
- 49 2. Nastolenou otázku (již) přinejmenším poté, co vešly ve známost úvahy Komise uvedené ve věci C-8/20, nelze zodpovědět jako *acte claire*.
- Výstižně usnesení [Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen] (vrchní správní soud spolkové země Severní Porýní-Westfálsko, Německo, dále jen „OVG NRW“) ze dne 9. prosince 2021, 17 B 1728/21.A, ECLI:DE:OVGNRW:2021:1209.17B1728.21A.00, databáze juris, bod 6, a ze dne 31. března 2022, 1 B 375/22.A, ECLI:DE:OVGNRW:2022:0331.1B375.22A.00, databáze juris, bod 7 a násl.; usnesení [Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht] (vrchní správní soud spolkové země Dolní Sasko, Německo, dále jen „Niedersächsisches OVG“) ze dne 22. června 2022, 8 MC 74/22, ECLI:DE:OVGNI:2022:0622.8MC74.22.00, databáze juris, bod 9; jiný názor viz rozsudek [Oberverwaltungsgericht] Bremen (vrchní správní soud spolkové země Brémy, Německo) ze dne 3. listopadu 2020, 1 LB 28/20, ECLI:DE:OVGHB:2020:1103.1LB28.20.00, databáze juris, bod 45 a násl.; usnesení Niedersächsisches OVG ze dne 28. prosince 2022, 11 LA 280/21, ECLI:DE:OVGNI:2022:1228.11LA280.21.00, databáze juris, bod 53.
- 50 Ve výše uvedené věci měla Komise za to, že unijní právo brání používání institutu následné žádosti napříč členskými státy. Jako odůvodnění v podstatě uvedla, že používání tohoto institutu napříč členskými státy znamená určitou míru vzájemného uznávání zamítavých rozhodnutí o azylu a že v současném *acquis* Unie v oblasti azylu toto uznávání v zásadě není upraveno. Mnohé nasvědčuje závěru, že unijní normotvůrce by o takovém kroku směrem k vzájemnému uznávání musel rozhodnout výslovně a s dostatečnou jasností, a to tím spíše, že posouzení žádosti jako následné žádosti má pro žadatele závažné následky.

Viz písemné vyjádření ze dne 20. května 2020, bod 34 a násl., v německém znění dostupné na https://ec.europa.eu/dgs/legal_service/submissions/c2020-8-obs_de.pdf.

- 51 O *acte claire* se jedná, pokud je správné použití unijního práva natolik zřejmé, že neponechává prostor pro žádnou rozumnou pochybnost o způsobu vyřešení položené otázky.

Viz rozsudky Soudního dvora ze dne 6. října 1982, C-283/81, ECLI:EU:1982:335, bod 16, jakož i ze dne 6. října 2021, C-561/19, ECLI:EU:C:2021:799, body 33 a 39 a násl.

- 52 V projednávané věci tyto podmínky nejsou splněny. Vyjádření Komise týkající se výkladu unijního práva mají s ohledem na její postavení „strážkyně Smluv“, které mimo jiné přísluší dohled nad dodržováním unijního práva ze strany členských států (viz mj. článek 258 SFEU), značný význam. Mimoto není zjevné, že argumentaci Komise je – bez ohledu na to, zda se má za to, že je věcně správná – nutno odmítnout. Argumentaci Komise konečně nevyvrací ani úvahy, které uvedl generální advokát.

Takto ale usnesení Niedersächsisches OVG ze dne 28. prosince 2022, 11 LA 280/21, ECLI:DE:OVGNI:2022:1228.11 LA 280.21.00, databáze juris, bod 54.

- 53 Tato argumentace opomíjí postavení generálního advokáta. Úlohou generálního advokáta jakožto osoby, která předběžně formuluje teze, ze kterých vychází Soudní dvůr, je předkládat odůvodněná stanoviska (čl. 252 druhý pododstavec SFEU), konečné rozhodnutí o výkladu unijního práva přísluší výlučně Soudnímu dvoru (článek 267 SFEU).

- 54 III. Předkládající soud k nastolené otázce zaujímá toto stanovisko:

- 55 Předkládající soud ve shodě se stanoviskem generálního advokáta H. Saugmandsgaarda Øe ze dne 18. března 2021 ve věci C-8/20 (ECLI:EU:C:2021:221) navrhuje, aby daná otázka byla zodpovězena tak, že čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32/EU ve spojení s čl. 2 písm. q) této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání právní úpravě členského státu, podle které je třeba žádost o mezinárodní ochranu podanou v tomto členském státě odmítnout jako nepřipustnou, pokud byla žádost o mezinárodní ochranu, která byla předtím podána v jiném členském státě, tímto jiným členským státem pravomocně zamítnuta jako neopodstatněná. Tento právní názor je rovněž v souladu s vnitrostátní judikaturou, která byla před tím, než vešlo ve známost stanovisko Evropské komise, do značné míry jednotná.

Viz například usnesení Sächsisches [Oberverwaltungsgericht] (vrchní správní soud spolkové země Sasko, Německo) ze dne 27. července 2020, 5 A 638/19.A, ECLI:DE:OVGSN:2020:0727.5A638.19.A.00, databáze juris, bod 12 a násl.; [Oberverwaltungsgericht] Berlin-Brandenburg (vrchní

správní soud spolkových zemí Berlína a Braniborska, Německo), ze dne 22. října 2018, OVG 12 N 70.17, ECLI:DE:OVGBEBB:2018:1022.OVG12N70.17.00, databáze juris, bod 7; rozsudek [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 9. prosince 2019, 10 K 995/18.A, ECLI:DE:VGMI:2019:1209.10K995.18A.00, databáze juris, bod 34 a násl.; rozsudek [Verwaltungsgericht] Cottbus (správní soud v Chotěbuzi, Německo) ze dne 14. května 2020, 8 K 1895/18.A, ECLI:DE:VGCOTTB:2020:0514.8K1895.18.A.00, databáze juris, bod 21; viz ale rovněž rozsudek BVerwG ze dne 14. prosince 2016, 1 C 4.16, BVerwGE 157, s. 18, bod 26 (daná otázka zůstala nezodpovězena).

- 56 Za účelem odůvodnění se dále v plném rozsahu odkazuje na úvahy generálního advokáta H. Saugmandsgaarda Øe [uvedené v jeho stanovisku] ze dne 18. března 2021 ve věci C-8/20 (body 49 až 86), zejména na úvahy týkající se znění čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32/EU (bod 75), jakož i úvahy o zabránění druhotnému pohybu (bod 77 a násl.). Pro doplnění předkládající soud poukazuje na skutečnost, že k jinému závěru nevede ani čl. 40 odst. 1 směrnice 2013/32/EU. Pojem „následná žádost“, který je v něm použit a který vyžaduje, aby „v témže členském státě“ došlo k předložení dalších údajů nebo k podání následné žádosti, s ohledem na definici pojmu „následná žádost“ uvedenou v čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32/EU stejně jako čl. 41 odst. 1 písm. b) směrnice 2013/32/EU obsahuje zvláštní právní úpravu pro určitou podskupinu následných žádostí, a to následných žádostí, které jsou podány v témže, resp. stejném členském státě.

Viz usnesení Sächsisches OVG ze dne 27. července 2020, 5 A 638/19.A, ECLI:DE:OVGSN:2020:0727.5A638.19.A.00, databáze juris, bod 18 a násl.; usnesení [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 31. července 2017, 10 L 109/17.A, ECLI:DE:VGMI:2017:0731.10L109.17A.00, databáze juris, bod 22 a násl.

- 57 Mimoto je třeba připomenout, že Soudní dvůr vycházel z použití institutu následné žádosti napříč členskými státy již v souvislosti s článkem 25 směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. 2005, L 326, s. 13, tzv. první procedurální směrnice, dále jen „směrnice 2005/85/EU“).

Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 6. června 2013, C-648/11, ECLI:EU:C:2013:367, bod 63 a násl.

- 58 Uvádí se v něm (zvýrazněno předkládajícím soudem):

„63. Mimoto takový výklad [...] neznamená [...] že nezletilá osoba bez doprovodu, jejíž žádost o azyl byla **zamítnuta** v prvním členském státě, může k přezkumu žádosti o azyl nutit jiný členský stát.

64. Z článku 25 směrnice 2005/85 totiž vyplývá, že kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle nařízení č. 343/2003, nemusí členské státy

posuzovat, zda žadatel může být uznán za uprchlíka, považuje-li se žádost za nepřipustnou zejména z důvodu, že žadatel po **pravomocném rozhodnutí** podal stejnou žádost.“

- 59 Tyto úvahy se týkají čl. 25 odst. 2 písm. f) směrnice 2005/85/ES, předchůdce čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32/EU.
- 60 Konečně je třeba poukázat na názor generálního advokáta Y. Bota, podle něhož se „členské státy shodují na tom, že uznávají rozhodnutí týkající se azylu vydávaná jinými členskými státy, pokud jsou tato rozhodnutí negativní“.

Viz stanovisko ze dne 13. června 2018 ve věci C-213/17, ECLI:EU:C:2018:434, bod 107.

- 61 Z výše uvedeného vyplývá, že účelem změny sekundárních právních předpisů v oblasti azylu zamýšlené Komisí
- viz čl. 42 odst. 1 návrhu nařízení o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU [COM(2016)467 final] ze dne 13. července 2016 –

- 62 je pouze upřesnění. Používání institutu následné žádosti napříč členskými státy je přípustné již podle aktuálně platného unijního práva.

- 63 IV. Vzhledem k tomu, že v tomto řízení nejsou splněny ani podmínky stanovené článkem 99 jednacího řádu Soudního dvora pro rozhodnutí formou usnesení, ani podmínky stanovené článkem 105 jednacího řádu pro projednání věci ve zrychleném řízení, žádá předkládající soud, aby předseda Soudního dvora nařídil, aby byla projednávaná věc v souladu s čl. 53 odst. 3 jednacího řádu projednána přednostně. Mimoto se Soudní dvůr žádá, aby zvážil, zda lze upustit od provedení některých procesních úkonů, zejména jednání (čl. 76 odst. 2 jednacího řádu), jakož i předložení stanoviska generálního advokáta (čl. 20 pátý pododstavec statutu Soudního dvora).

- 64 Předkládající soud má za to, že jsou dány zvláštní okolnosti, které odůvodňují přednostní projednání: Otázka položená v řízení o předběžné otázce se týká zásadní otázky společného evropského azylového systému, a to používání institutu následné žádosti napříč členskými státy, a tudíž nepřímo vzájemného uznávání (zamítavých) rozhodnutí jiných členských států o žádostech o azyl. Nastolená otázka se přinejmenším v Německu týká značného počtu azylových řízení. V roce 2020 bylo v Německu pro nepřipustnost odmítnuto 4 110 a v roce 2021 3 166 druhých žádostí.

- 65 Navíc je třeba zohlednit, že mnoho německých soudů poté, co ve druhém pololetí roku 2020 vešlo ve známost stanovisko Komise v řízeních, v nichž Spolkový úřad na základě § 29 odst. 1 bodu 5 druhé alternativy a § 71a odst. 1 AsylG odmítl žádosti o azyl jako nepřipustné, přiznalo žalobám odkladný účinek a přerušilo řízení o žalobách až do doby vydání rozhodnutí Soudního dvora.

Viz například usnesení OVG NRW ze dne 9. prosince 2021, 17 B 1728/21.A, ECLI:DE:OVGNRW:2021:1209.17B1728.21A.00, ze dne 31. března 2022, 1 B 375/22.A, ECLI:DE:OVGNRW:2022:0331.1B375.22A.00, a ze dne 10. ledna 2023, 19 B 1030/ 22.A, ECLI:DE:OVGNRW:2023:0110.19B1030.22A.00; usnesení Niedersächsisches OVG ze dne 22. června 2022, 8 MC 74/22, ECLI:DE:OVGNI:2022:0622.8MC74.22.00; usnesení [Verwaltungsgericht] Minden (správní soud v Mindenu) ze dne 31. srpna 2021, 1 L 547/21. A, ECLI:DE:VGMI:2021:0831.1L547.21A.00; usnesení [Verwaltungsgericht] Wiesbaden (správní soud ve Wiesbadenu, Německo) ze dne 16. března 2022, 1L 226/22.WI.A, ECLI:DE:VGWIESB:2022:0316.1L226.22.WI. A.00.

66 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr nastolenou otázku – jak již bylo uvedeno – ve věci C-8/20 i ve věci C-497/21 ponechal bez odpovědi, čeká se na objasnění této otázky, která je důležitá pro vnitrostátní azylovou praxi, již více než dva roky. V důsledku toho je dále oddalováno konečné rozhodnutí o velkém počtu žádostí o azyl. To je zřejmě sotva slučitelné s hlavním cílem směrnice 2013/32/EU přijmout rozhodnutí o žádosti o azyl co možná nejdříve (viz článek 31 směrnice 2013/32/EU, jakož i bod 18 odůvodnění této směrnice).

67 Žádost o zvážení upuštění od některých procesních úkonů má následující důvody: Otázka položená v řízení o předběžné otázce už byla – jak již bylo uvedeno – předmětem řízení ve věcech C-8/20 a C-497/21. Ve věci C-8/20 tuto otázku nastolila Komise písemným vyjádřením ze dne 20. května 2020 (bod 23 a násl.), ve věci C-497/21 předkládající soud.

Viz předkládací usnesení VG Schleswig ze dne 16. srpna 2021, 9 A 178/21, ECLI:DE:VGSH:2021:0816.9A178.21.00, první otázka.

68 Generální advokát se – jak již bylo uvedeno – k dané otázce zevrubně vyjádřil už ve svém stanovisku ve věci C-8/20 (body 49 až 86). Předkládajícímu soudu nejsou zřejmé nové, dosud nezohledněné aspekty této otázky. V neposlední řadě z tohoto důvodu zřejmě bylo ve věci C-497/21, jakož i ve věci C-364/22, která rovněž navazuje na stanovisko generálního advokáta ve věci C-8/20, upuštěno od konání jednání a (opětovného) předložení stanoviska generálního advokáta.

[omissis] [jména soudců, kteří se podíleli na rozhodnutí]

[omissis]

[omissis] [ověřovací doložka]